

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÇALIŞMA KAĞIDI

1.Edebiyatın diğer bilim dallarıyla ilişkisini seçtiğiniz bir bilim dalından hareketle açıklayınız.

(AŞAĞIDA VERİLEN BAŞLIKLARDAN BİRİNİ YAZMANIZ YETERLİDİR.)

Edebiyat - Sosyoloji ilişkisi: Sosyoloji, toplum ve insanın etkileşimi üzerinde çalışan bilimdir. Toplumsal (sosyolojik) araştırmalar, sokakta karşılaşılan farklı bireyler arasındaki ilişkilerden, küresel sosyal işleyişlere kadar geniş bir alana yayılmıştır. Edebi eserler, toplum ile içli dışlıdır. Toplum, eserlere yansır.

Edebiyat – Psikoloji ilişkisi: Psikoloji, davranışları ve zihinsel süreçleri inceleyen bilim dalıdır. Hem insanlar hem de hayvanlar üzerindeki çalışmaları kapsar. Edebi eser; şair veya yazarın iç dünyasında, ruhunun derinliklerinde yoğunlaşır; onun kişiliğini yansıtır. Bu yönüyle o, psikolojiyle yakından ilgilidir.

Edebiyat-Felsefe ilişkisi: Felsefe, Varlık, bilgi, gerçek, adalet, güzellik, doğruluk, akıl ve dil gibi konularla ilgili genel ve temel sorunlarla ilgili yapılan çalışmalardır. Edebi eserlerde işlenen düşünce sistemi, felsefenin metotlarıyla incelenir.

Edebiyat-Tarih ilişkisi: Tarih, geçmiş zamanlarda yaşayan insan topluluklarının her türlü faaliyetlerini yer ve zaman bildirerek, sebep-sonuç ilişkisi içinde anlatan bilim dalıdır. Edebi eserler, tarih bilimi için belge niteliği taşır.

2. Bir dilin gelişimini tarihî süreç içinde hangi faktörler etkiler, kısaca yazınız.

- Kültür -Coğrafya -Din -Teknoloji 5-Siyasal Yaşam

3.Divan-ı Lügati't Türk hakkında bilgi veriniz.

- 11. yy'da (1072-1074) Kaşgarlı Mahmut tarafından yazılan Türkçe-Arapça sözlüktür.

- "Türk Dili'nin Toplu Sözlüğü" anlamına gelir. Türkçenin ilk sözlüğü ve dilbilgisi kitabıdır.

- Türk dilini Araplara öğretmek amacıyla ve Arapça olarak yazılmıştır.

- Devrinin Türk dünyasını gösteren bir harita da esere eklenmiştir.

- Türk boyları ve coğrafyası ile Türklerin örf ve gelenekleri üzerine önemli bilgiler vardır.

4. Aşağıdaki cümlelerin karşısına cümleler doğruysa (D), yanlışsa (Y) yazınız.

a Kâmûs-ı Türkî'ye kadar yazılan sözlüklerde Türk ibaresine rastlanmaz. (D)

b. Lehçetü'l Lügat, Ahmet Vefik Paşa'ya aittir. (Y)

c. Ahmet Vefik Paşa'ya kadar sözlüklerde Türkçe söz varlığına yer verilmemiştir. (Y)

ç. Namık Kemal'in belirlediği sözlükçülük anlayışına Kâmûs-ı Türkî ulaşmıştır. (D)

5.Hikaye nedir ve hikaye türünün özelliklerini 5 madde halinde yazınız.

1- Hikayeleri kısalığı kaç sayfa olduğuyla değil, anlatımdaki olay ve kahraman sayısı ile ölçülür.

2- Hikayelerde kahraman sayısı sınırlıdır. Anlatının başındaki kahramanlar sonuna kadar hikayede yer alır.

3- Olay sayısı da sınırlıdır. Okurun, dinleyicinin kafasını karıştıracak karmaşık olaylara yer verilmez.

4- Hikayeleri diğer türlerden ayıran önemli özelliklerden biri de betimlemelerin yüzeysel oluşudur.

5-Hikayelerde zaman ya kısadır ya da hızlı geçişlerle kısaltılır.

6. Hikaye türünün tarihsel gelişimi hakkında kısaca bilgi veriniz.

Dünya edebiyatında hikaye türünün ilk örneği **Boccaccio** isimli yazarın **Decameron** isimli eseri olarak kabul edilir. Hikaye türü Batı'da Rönesans ile yaygınlaşmıştır. Türün Batı'daki önemli temsilcileri Fransız yazar **Maupassant** ile Rus yazar **Anton Çehov**'dur.

Türk edebiyatında çağdaş hikaye örnekleri ilk defa Tanzimat döneminde görülür. Bu dönemde ilk hikaye **Ahmet Mithat Efendi'nin Letaif-i Rivayat** adlı eseridir. Samipaşazade Sezai'nin Küçük Şeyler'i Türk edebiyatında modern anlamda kısa hikâyenin başlangıcı kabul edilmektedir.

7.Hikaye türü kaç ayrıdır? Kısaca bunları yazınız.

a- Durum – Kesit Hikayeler (Çehov Tarzı olarak bilinir.)

b- Olay Hikayeleri (Maupassant Tarzı olarak bilinir.)

8-1960 sonrası hikayenin özelliklerinden 5 tanesini yazınız.

- Bu dönem hikayelerinde farklı yönelimler vardır: Bireysel duyarlılık, toplumsal çizgi ve milli-dini anlayış.
- Bu dönemde yazarlar modernizm ve postmodernizm akımlarıyla birlikte hikayeyi teknik ve anlatım olarak geliştirmişlerdir.
- Bu dönemde eser veren yazar sayısı artmış ve bununla birlikte öykülerde konu ve anlayış olarak çeşitlilik ortaya çıkmıştır.
- Kahramanlar toplumun her kesiminden seçilmiştir.
- 1960'lı yılların siyasi ve sosyal ortamı hikayeye taşınmıştır

9- 1960 sonrası hikaye yönelimlerini yazınız.

- Bireyin iç dünyasını esas alan eserler
- Toplumcu gerçekçi eserler
- Dini-Milli duyarlılıkla yazılan eserler

10. Varoluşçuluk nedir? Kısaca yazınız.

Bireyin kendi değerlerini kendinin oluşturabileceğini, geleceğini yine kendisinin kurabileceğini savunan bir felsefe akımıdır.

11.Modernizm nedir kısaca açıklayınız.

Modernizm; bilimsel, siyasi, kültürel gelişmeler ve sanayi devrimiyle birlikte görülen büyük toplumsal değişime eşlik eden zihniyet için kullanılan bir terimdir.

12.Küçürek/Minimal hikaye hakkında bilgi veriniz.

Küçürek hikâyeler; özlü, yoğun anlatımı ve hacmi bakımından şiire benzer. Gerçeği direkt değil, sezdirerek verir ve ani uyanlarda bulunur. Şiirde de küçürek hikâyede de az kelimeyle çok şey söylemek esastır. Küçürek hikâye yazarı, sıradan ama yoğun ve özgün yaşantıları daha çok simgesel düzeyde anlatır. Simgesel anlatımda çağrışımla derin anlamlar elde edilir.

13. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin hangi anlamlarda (temel, yan, mecaz) kullanıldığını belirtilen boşluğa yazınız.

- Çıkan yangında binlerce ağaç yandı. (.....)
 - Partide çektiğimiz bütün resimler yanmış. . (.....)
 - Bu sınavı kazanamazsan yandın. . (.....)
 - Caminin minaresi çok inceydi. . (.....)
 - Bu masanın ayağı oynuyor. (.....)
- a.Gerçek b.Yan c.Mecaz d.Gerçek E.Yan

YAZILI SAYFA 70 E KADARDIR.ÜNİTE SONUNDAKİ ÖLÇME DEĞERLENDİRME SORULARINDAKİ TESTLERDEN DE EN AZ 2 EN FAZLA 4 TANE SORU ÇIKABİLİR.